

SOZD ASTRA

O štipendiranju in zaposlovanju pripravnikov

Delovne organizacije, temeljne organizacije in delovna skupnost skupnih služb SOZD ASTRA Ljubljana že vrsto let posvečajo pozornost tistemu temeljnemu vidiku kadrovske politike, ki ga običajno označujemo s pojmom štipendiranje in pripravništvo. Z drugimi besedami, gre za nadvse pomembno področje vzgoje in izobraževanja najpotrebnejših profilov kadrov v blagovnem prometu. Najbrž ni potrebno posebej poudarjati, a si brez takega sistematičnega uresničevanja temeljnih zahtev kadrovske politike nobena delovna organizacija ne more zagotoviti nemotenega dela in razvoja. Seveda ni mogoče trditi, da v SOZD Astra na tem področju ni pomanjkljivosti, vendar pa je treba upoštevati, da se celovit sistem vzgoje in izobraževanja v naši republiki oblikuje šele z usmerjenim izobraževanjem.

Prav usmerjeno izobraževanje natančneje opredeljuje vlogo delovnih organizacij na tem področju, hkrati pa postavlja pred njih nove, večje zahteve. Treba je upoštevati, da kadrovska šibka služba za izobraževanje, kakršno ima SOZD Astra, ne more zadostiti novim potrebam in zahtevam na področju izobraževanja v celoti, zato bo potrebno v tem pogledu še veliko storiti predvsem z boljšo organizacijo dela.

Podatki kažejo, da SOZD Astra v šolskem letu 1981/82 razpisuje skupaj 14 štipendij, in sicer:

DO Astra Veletrgovina skupaj 10 štipendij:

- 4 štipendije za poklic ekonomski tehnik
- 3 štipendije za poklic komercialist
- 1 štipendijo za poklic inž. kemije
- 2 štipendiji za poklic dipl. ekonomist

DO Astra Maloprodaja:

- Tozd Blagovnica skupaj 2 štipendiji:
- 1 štipendijo za poklic dipl. ekonomist
- 1 štipendijo za poklic dipl. pravnik

TOZD Tehnična trgovina:

- 1 štipendijo za poklic dipl. ekonomist

DO Astra Zunanja trgovina:

- 1 štipendijo za poklic dipl. ekonomist

V srednjeročnem programu izobraževanja za obdobje 1981–1985 predvidevajo tudi ostale delovne organizacije SOZD Astra sklepanje štipendijskih pogodb predvsem za poklic diplomirani ekonomist in komercialist.

Podatki o štipendistih

Šolsko leto	Stopnja šole				Skupaj
	VS	VŠ	SS	PK	
DSSS SOZD Astra					
1979/1980	5	–	1	–	6
1980/1981	1	–	4	–	5
1981/1982	–	–	4	–	4
DO Astra Veletrgovina					
1980/1981	–	–	1	–	1
1981/1982	3	3	4	–	10
DO Astra Maloprodaja (še enovita)					
1979/1980	–	–	–	57	57
TOZD Blagovnica					
1980/1981	–	–	–	44	44
1981/1982	2	–	–	39	41
TOZD Tehnična trgovina					
1980/1981	–	–	–	13	13
1981/1982	1	–	–	10	11
DO Astra Zunanja trgovina					
1981/1982	1	–	–	–	1

V letu 1980 je bilo na štipendije šestih štipendistov porabljenih 158.204,00 din za nagrade 57 učencev v gospodarstvu (prodajalcev) pa 1.259.346,40 din.

Po vrednosti točke 3,26 je bila v letu 1980 najmanjša štipendija 1.141 din in največja 2722 din. Po valorizirani vrednosti točke 3,86 din je najmanjša štipendija 1.351 din in največja 3.500 din. Višina štipendije je predvsem odvisna od šolskega uspeha štipendista.

Po določilih pravilnikov o pripravništvu bodo v letu 1981 javno razpisale:

Delovne organizacije	sprejem pripravnikov
DO Astra Veletrgovina	– 2 ekonomska tehnika – 2 dipl. ekonomista – 2 ekonomista – 1 operaterja
DO Astra Elektronski center	
DO Astra Maloprodaja	
TOZD Blagovnica	– 2 ekonomska tehnika

Pripravnik imajo:

DSSS SOZD Astra 2 pripravnik; dipl. pravnik in dipl. ekonomista, DO Astra Zunanja trgovina 1 pripravnik dipl. ekonomista, TOZD Blagovnica 1 pripravnik – ekonomista

Trije pripravniki so bili naši štipendisti. Njihovo delo spremlja in usmerja mentor, ki je običajno vodja oddelka oziroma sektorja.

Pripravniška doba traja:

- za visoko izobrazbo od najmanj 6 do največ 12 mesecev
- za višjo šolsko izobrazbo od najmanj 4 mesecev in pol do največ 9 mesecev
- za srednjo šolsko izobrazbo od najmanj 3 do največ 6 mesecev

Prekinitev pripravniške dobe predlaga pripravnikov mentor z vlogo, ki jo naslovi komisiji za delovna razmerja. Po končani pripravniški dobi pripravnik opravlja strokovni izpit pred posebnim strokovno komisijo, ki jo imenuje delavski svet. Pripravnik prejema mesečno akontacijo osebnih dohodkov v višini: 75 % povprečnega mesečnega OD na zaposlenega v gósp. SRS (9 mesecev) če ima srednjo izobrazbo, 94 % če ima višjo izobrazbo in 110 % če ima visoko izobrazbo.

V tem zapisu smo se sicer dotaknili le enega od področij programa izobraževanja trgovinskega dela SOZD Astra Ljubljana, vendar se zdi, da je prikazana slika dovolj značilna za naše sedanje razmere, ko z ene strani beležimo prvo leto usmerjenega izobraževanja, z druge strani pa se zdi, da se združeno delo vendarle premalo zavzeto vključuje v celovit vzgojno izobraževalni koncept.

MOJCA KAVČIČ

Sindikrat povezuje Uniles

Razpravljali so o uresničevanju planskih nalog za obdobje 1981–85

Sestavljena organizacija združenega dela Uniles združuje deset slovenskih delovnih organizacij (Hoja Ljubljana, Iztoč Miren, Javor Pivka, Krasoprema Dutovlje, Lesnina, Ljubljana, Liko Vrhnik, Marles Maribor, Meblo Nova Gorica, Novoles Novo mesto ter Stol Kamnik), 96 temeljnih organizacij združenega dela ter 9 delovnih skupnosti. V SOZD je zaposlenih 16.500 delavcev iz tridesetih slovenskih občin.

Na tematski konferenci sindikata SOZD Uniles, ki je bila 28. maja v sejni dvorani Lesnine na Parmovi 53, je bilo govora o uveljavljanju samoupravnega planiranja in o uresničevanju planskih nalog SOZD Uniles v obdobju 1981–1985. O

tezah za tematsko konferenco so delegati pred tem razpravljali na konferencah sindikata v posameznih delovnih organizacijah – članicah, oziroma na razširjenih sejah v osnovnih organizacijah.

V zanimivi in konkretni razpravi so delegati in vabljeni omenjali nekatere bistvene teme, kot so: mesto in vloga lesne industrije v naši družbi, naloge republiških sindikatov glede sestavljene organizacije združenega dela, vprašanje stabilizacije in vprašanje rasti cen, odpravo nepotrebne administracije in resno spoštovanje sklenjenih samoupravnih sporazumov. Poglavitne konkretne pripombe so zadevale samoupravni sporazum o te-

meljih plana SOZD Uniles za srednjeročno obdobje 1981–1985. Poleg že načetih vprašanj so delegati omenili tudi problem skupnega nastopanja na tržišču, ureditev prihodkovnih odnosov, specializacijo nabave ter učinkovitejšo obveščanje.

Tematski konferenci sindikata je prisostvoval tudi Brane Mišič, sekretar republiškega odbora sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije, ki je menil, da razprava ne ustreza v celoti namenu sklica tematske konference, čeprav je bilo v triurni razpravi nakazanih mnogo težav in tudi rešitev glede delovanja in pomembnejše vloge SOZD. Predstavnik Marlesa Maribor je v imenu delavcev delovne organizacije pozdravil konferenco sindikata in poudaril, da so delavci Marlesa poslali sporočilo

III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije. V sporočilu so nakazali nekatere rešitve glede dohodkovnih odnosov med TOZD in DO, zlasti pa rešitve o skupnih vlaganjih za razširjeno reprodukcijo, ki naj bi pripomogle k razvoju delovne organizacije, lesne panoge in k celotnemu skupnemu razvoju nasploh.

Ob koncu seje so prisotni pooblaštili delovno predstvedstvo, da osnutke stališč dopolni s konkretnimi predlogi iz same razprave (stališča so že dopolnjena), zaključke konference pa posreduje delegatoma za III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije (delegat iz Marlesa in delegat iz Novolesa), prav tako pa seznaniti s sprejetimi stališči delavski svet sestavljene organizacije Uniles.

V. V.

Obeta se več mleka

Uredili bodo zbiralnice v Tomačevem, Stožicah in v Savljah

Marca letos so v Ljubljanskih mlekah predelali 6.519 hektolitrov mleka manj kot marca lani, v prvem tromesečju pa kar 17.045 hektolitrov manj kot v enakem lanskem obdobju. Zato se je zmanjšala tudi proizvodnja masla, sirov, sladolehov in drugih mlečnih izdelkov.

Milan Rus, vodja odkupa mleka pri Ljubljanskih mlekah nam je povedal, da je manjšemu pridelku mleka botrovalo več vzrokov.

Zaradi lanske deževne jeseni je bila letina sena mokra in slaba, cene živinskih krmil pa zelo visoke. Najtehtnejši vzrok za manjši odkup mleka od zasebnih kmetijskih proizvajalcev pa so vselej nizke in nesposobne odkupne cene, ki so se šele v začetku letošnjega leta nekoliko zvišale. Zato so kmetje raje prodajali mleko po višjih cenah neposredno porabnikom. Za Bežigradom prodajo kmetje na tak način kar 20 odstotkov pridelanega mleka.

Ostali del, 1708 litrov na dan, pa zberejo Ljubljanske mlekarne v treh zbiralnikih: na Ježici, v Dolu ter v Beričevem. V kratkem bodo s pomočjo krajanov in Kmetijske kooperacije – Emona namesto zbiralnika na Ježici uredili dva nova za področje Tomačevega in Stožic ter v Savljah.

Janez Hren, vodja delovne organizacije Emona – kmetijska kooperacija nam je pove-

dal, da nameravajo v Dolu organizirati odkup 500 litrov mleka dnevno, v Beričevem 1000 litrov dnevno, v Tomačevem in Stožicah 400 do 500 litrov ter v Savljah 200 litrov mleka na dan. Kmetje ne bodo oddaljeni več kot 5 kilometrov od bodočih zbiralnikov.

Kmetijska kooperacija oskrbuje kmete tudi z reprodukcijskimi in gradbenimi materiali, gnojili in semeni, pomaga pa jim tudi pri nakupu kmetijskih strojev.

Tomačevski kmet Anton Srakar je 22 let prodajal mleko svojim kupcem. Kupčija je bila donosna, saj je obenem vnovčil tudi nekaj zelenjave. Z razvažanjem mleka po domovih pa je vseeno izgubil veliko dragocenega časa.

Nestrpno že pričakuje, da bo pri sosedu Francu Koširju junija zgrajen nov zbiralnik za mleko. Košir je zanj prostovoljno odstopil del hleva in opravil tudi vsa zidarska dela. Z denarno pomočjo Kmetijske kooperacije – Emona ga bodo opremili, Ljubljanske mlekarne pa bodo vanj postavile hladilni zbiralni bazen.

Anton Srakar namerava v zbiralnik pripeljati kar 40 do 70 litrov mleka na dan. Jeseni ga bo nekaj več, saj bo veliko njegovih krav telilo.

V primerjavi s podatki popisa prebivalstva in stanovanj iz pred desetih let, se je število goveje živine v Sloveniji pove-

čalo za 11,3 odstotka. Napredek govedereje se v posameznih letih ne kaže toliko v številčnem stanju, ampak bolj v intenzivnosti reje in hitrosti obrata črede. Vsi letošnji podatki pa bolj kažejo v prid pridelovanju mesa kot mleka, saj je zaradi nesorazmernih odkupnih cen 10 litrov mleka enakovrednih 1 kilogramu mesa.

VIDA PETROVIČ

Anton Srakar, kmet iz Tomačevega: Z razvažanjem mleka sem izgubil veliko dragocenega časa.

GRADBENO PODJETJE BEŽIGRAD

Kupili so avtobus

V Gradbenem podjetju Bežigrad so naredili še en korak v skrbi za delavce. Večina jih je namreč iz Cazina v Bosni, ob koncu tedna jih vedno precej odhaja domov. To pa doslej ni šlo brez težav, saj je redna avtobusna povezava zelo neugodna, pa so se potem odločili za prevoz z avtobusi, ki jih najamejo zasebniki. Vendar tak prevoz ni bil niti poceni, niti najbolj kulturen, saj najemniki avtobuse napolnijo do zadnjega stolišča. Da bi si vendarle zagotovili mesto v avtobusu, so mnogi tudi prej odšli z dela, vračali pa so se utrujeni po naporni vožnji.

Zdaj pa je vse drugače: v gradbenem podjetju so namreč kupili svoj avtobus, ki vsak petek po končanem delovnem času odpelje delavce domov. S seboj vzamejo zaboj ali dva oranžade, ne manjka dobrega razpoloženja in tako so dovolj hitro doma. V nedeljo se popoldne spet zberejo in dobro spočiti vrnejo v Ljubljano. Cena je še enkrat nižja od prevoza z rednim avtobusom, vsak delavec pa ima zagotovljeno mesto v avtobusu dvakrat mesečno. Na poti v Cazin pa vedno pustijo nekaj sedežev praznih – ob povratku jih zasedejo tisti, ki so tamkaj že slišali za gradbeno podjetje Bežigrad in bi se želeli v njem zaposliti. Za težko delo, ki ga opravljajo njihovi delavci, namreč pri nas ni dovolj kandidatov, pa problem zaposlovanja rešujejo tudi na ta način.